

היכן מנוהל הכסף?

מדריכים יקרים,
לפניכם המצגת למפגש העמקה בנושא "היכן מנוהל הכסף?"
הנחיות מקדימות למדריך:
יש להדפיס דפי משימות כמספר התלמידים במפגש.

מטרות המפגש:

1. התלמידים יכירו בבנק כמוסד פיננסי שמנהל כספים ומאפשר ללקוחות לבצע פעולות פיננסיות כמו קבלת והוצאת כסף, חיסכון, קבלת הלוואות וכרטיסי אשראי.
 2. התלמידים יחשפו למושגים מעולם הבנקאות. ידע זה עתיד לשמש אותם בצעדיהם הראשונים כעצמאיים כלכלית.
 3. התלמידים יכירו את מגוון אמצעי התשלום הקיימים: מזומן, כרטיסי אשראי וחיוב מידי, המחאות, ואפליקציות לתשלום, ואת ההבדלים ביניהן.
- משך המפגש - 45 ד'** גם אם התלמידים לא סיימו את הפעילות בקבוצה, עיבוד הידע יעשה במליאה. חשוב לשמור על הזמנים.

מבנה המפגש:

זמן מומלץ	סוג פעילות	נושא
3 ד'	מליאה	הכרות ופתיחה
3 ד'	מליאה	הסבר על הפעילות בקבוצות
30 ד'	פעילות בקבוצות	חלוקה לתחנות (שתי הקבוצות יעברו בשתי התחנות לסירוגין) תחנה 1 (15 ד') תחנה 2 (15 ד')
5 ד'	מליאה	הקניה - השוואה בין אמצעי תשלום וטיפים להתנהלות נבונה איתם
3 ד'	מליאה	עיבוד וסיכום המפגש
45 ד'		סה"כ

הערות למדריך:
הקרן את סרטון הפתיחה

בואו נכיר!

אתם מוזמנים להציג את עצמכם ולספר:

- מי מנהל את הכסף שלכם?
- מי מנהל את הכסף של ההורים שלכם?

הערות למדריך:

- זה הזמן להצגה עצמית. הצג את עצמך ואת הניסיון והוותק שלך.
- לאחר מכן, בקש מהתלמידים שיציגו את עצמם והפנה אליהם את השאלות. מטרת השאלות היא לעורר דיון ולהכניס את הלומדים לנושא דרך חוויה אישית.
- במידה וקיימת היכרות בין המדריך לתלמידים ניתן לדלג על ההיכרות השמית ולפנות לשאלות.

שאל - מי מנהל את הכסף שלכם?

תשובות אפשריות:

אני, אני וההורים שלי, אני ההורים שלי והבנק וכו'.

שאל - מי מנהל את הכסף של ההורים שלכם?

תשובות אפשריות - הם, וגם, הבנקים, הבורסה, המיליונרים, הממשלות, חברות גדולות וכו'.
אמור - האמת היא שכמעט כל התשובות נכונות. ממשלות מדפיסות כסף כדי שאזרחים יוכלו לקנות סחורה ולהתפרנס, אבל לא בלי חשבון, הן צריכות לעמוד בתקנות והסכמים. ממשלות, בנקים, חברות גדולות ואפילו תורמים עשירים מנהלים כסף של אנשים למטרות אישיות וציבוריות. ועם זאת, כל אחד מנהל את הכסף שלו בעצמו. גם ההורים שלכם וגם אתם.

מה זה אומר לנהל?

לקבל החלטות כלכליות מתוך תכנון, אחריות וחשיבה לטווח ארוך.

על מה נדבר היום?

Ⓢ היכן כדאי לנהל את הכסף שלנו?

Ⓢ מושגים מעולם הבנקאות

Ⓢ מגוון אמצעי התשלום

הערות למדריך:

בתחילת הלמידה חשוב לשקף לתלמידים מה התועלות שיופקו מהלמידה, ולמה כדאי להם בכלל להשקיע עכשיו זמן ואנרגיה.

הסבר במה יעסוק המפגש והרחב לגבי התועלות:

- לנהל את הכסף שלנו טוב יותר - לבחור מה לקנות ומתי, כמה לחסוך וכו'.
- איך להתנהל נכון מול מוסדות שמעורבים בניהול הכסף שלנו כמו הבנק למשל.

לומדים בתחנות

תחנות למידה 2

15 דקות בכל תחנה

כעבור חצי שעה, חוזרים למליאה

הערות למדריך:

בשלב הזה הסתיימה הפתיחה ועוברים לחלק המרכזי של המפגש- הלמידה בתחנות. חשוב להדפיס את דפי התחנות לפי מספר התלמידים במפגש כדי שיוכלו לקחת איתם את העבודה שביצעו בכל תחנה.

אמור:

עכשיו נעבור ללמידה בתחנות. אני אחלק אתכם לשתי קבוצות וכל קבוצה תתחיל בתחנה אחרת. אחרי 15 דקות של פעילות, עוברים לתחנה הבאה. בתום שתי התחנות, נחזור למליאה.

היכן מנוהל הכסף? - דפי הנחיה לפעילות בתחנות

מזרחי טפחות

דוגמה

תחנה #1: עולם הבנקאות

היי! בתחנה זו נטעם מעט מעולם הבנקאות, תכירו מונחים רלוונטיים ותלמדו את החשיבות של ניהול הכסף שלכם בבנק.

יש לכם 15 דקות. לאחר מכן, עברו לתחנה הבאה. אם סיימתם את התחנה הקודמת, ניפגש שוב במליאה. אם אתם זקוקים לעזרה, פנו למדריך.

תיהנו!

פעילות פתיחה (2 דקות):

לפניכם תמונות של אמצעים שונים לשמירה על הכסף. כל אחד בתורו יבחר תמונה וישתף מה לדעתו היתרון והחיסרון של כל אמצעי. חשבו, איזה אמצעי הכי יעיל בשמירה על הכסף? דרגו מ-1 (היעיל ביותר) עד 3 (הכי פחות יעיל).

הערות למדריך:

הסבר שבכל תחנה תפגשו דפי הנחיה לפעילות קבוצתית (להלן דוגמה לחלק מדף הנחיה לפעילות בתחנה).

ציין שבתחנה מספר 1 יטעמו המשתתפים מעולם הבנקאות באמצעות מענה על שאלות ופתיחת תשבץ.

ציין שבתחנה מספר 2 יכירו המשתתפים את אמצעי התשלום באמצעות היכרות עם משפחה העושה שימוש במגוון האמצעים.

למידה מהנה!

הערות למדריך:

תפקיד המדריך בלמידה בתחנות:

- "רחף" בין התחנות ולוודא את התלמידים במשימות השונות.
- הקשב לשיח בקבוצה.
- נהל את הזמנים והמעבר בין התחנות.

בביקורך בתחנה, שאל:

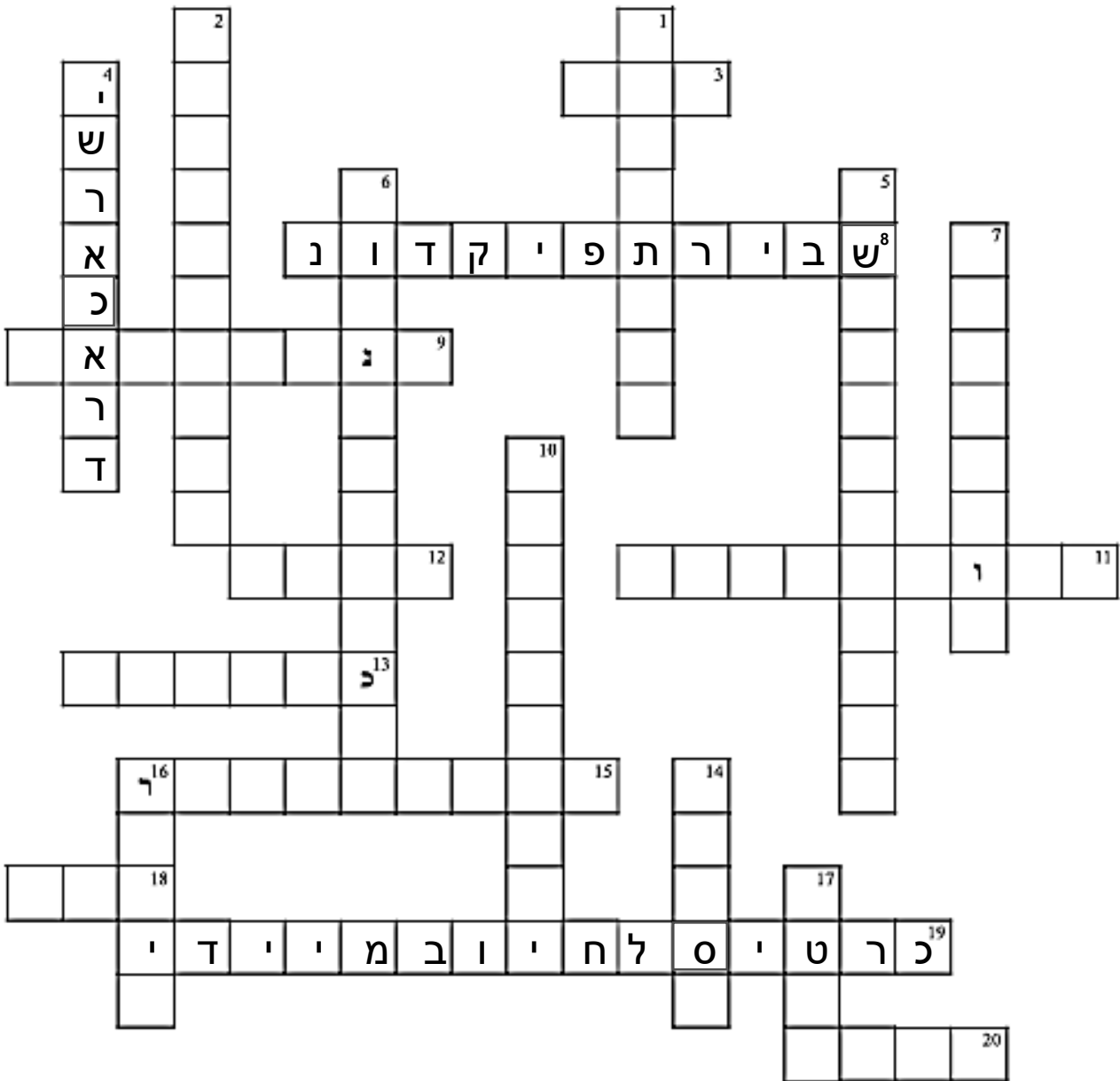
- האם המשימה ברורה?
- האם אתם צריכים עזרה?

תחנה #1: עולם הבנקאות

משימה - תשבץ (8 דקות):

פתרו את התשבץ ביחד (הגדרות נמצאות ב-2 הדפים הבאים) והכירו מלא מושגים חדשים. אתם יכולים להיעזר בדף המושגים המצורף בהמשך.

תחנה #1: עולם הבנקאות

הגדרות לתשבץ: מאונך

1. הוראה לבנק לשלם מחשבון הבנק של הלקוח סכום קבוע, במועדים קבועים מראש, לטובת אדם או גורם כלשהו.
2. סכום הכסף המרבי של יתרת החובה בחשבון המאושר ללקוח על-ידי הבנק.
4. שם של כרטיס אשראי.
5. חשבון בבנק, המאפשר לבעליו למשוך ולהפקיד בו כספים, לפי דרישה.
6. תוכנית הפקדת כספים בבנק, של כסף "הסגור" לתקופה מסוימת (בהתאם לסיכום בין הלקוח לבנק). בסוף התקופה הלקוח מקבל את כספו בתוספת ריבית מסוימת.
7. סכום הכסף העומד לרשות הלקוח בחשבון עובר ושב ("הפלוס" בחשבון).
10. כרטיס המאפשר למשוך מזומנים וגם לבצע עסקאות/קניות, עליהן משלמים במועד מאוחר יותר (כפי שנקבע מראש).
14. "שוק" שבו מוכרים וקונים ניירות ערך.
16. סכום הכסף הנוסף שהלקוח משלם לבנק, בהחזרת כספי ההלוואה.
17. תנאים מיוחדים שהבנק נותן ללקוח (לעתים לתקופה מוגבלת), כגון: פטור מעמלה מסוימת, פנקסי שיקים חינם.

תחנה #1: עולם הבנקאות

הגדרות לתשבץ: מאוזן

3. עובר ושב (ר"ת).
8. משיכת כספי פיקדון שלא במועד שהוסכם עליו מראש עם הבנק.
9. הבנק המרכזי של ישראל.
11. רישום על גבי השיק המורה לבנק להעביר את הכסף רק למי ששמו רשום על השיק.
12. שם של כרטיס אשראי.
13. מכשיר לביצוע פעולות בנקאיות שונות, כגון: משיכת כספים, קבלת מידע על מצב החשבון.
15. סוג חשבון המיועד לבני נוער.
18. מוסד העוסק בקניה ומכירה של כסף ומספק מוצרים ושירותים פיננסיים ללקוחות, כדוגמת: ניהול חשבון עו"ש, מתן הלוואות, אפשרויות לחסכון, כרטיסי אשראי, ועוד.
19. כרטיס המאפשר למשוך מזומנים וגם לבצע עסקאות/קניות, עליהן משלמים בסמוך למועד ביצוע העסקה (אין אפשרות לתשלומים); הכרטיס ניתן לשימוש רק אם יש כסף בחשבון.
20. סכום הכסף שהבנק גובה עבור ביצוע פעולה בנקאית על-ידי הלקוח.

תחנה #1: עולם הבנקאות

תשובות לתשבץ: הגדרות מאוזן

3. עוש.
8. שבירת פיקדון.
9. בנק ישראל.
11. למוטב בלבד.
12. ויזה.
13. כספומט.
15. חשבון צעיר.
18. בנק
19. כרטיס לחיוב מייד.
20. עמלה.

תשובות לתשבץ: הגדרות מאונך

1. הוראת קבע.
2. מסגרת אשראי.
4. ישראכארד
5. חשבון עובר ושב.
6. תוכנית חיסכון.
7. יתרת זכות.
10. כרטיס אשראי.
14. בורסה.
16. הטבה.
17. ריבית.

על מה דיברנו?

אנחנו מנהלים את כספנו דרך הבנק.

הכרנו מושגים מעולם הבנקאות

הכרנו מגוון אמצעי תשלום:

- מזומן
- המחאות (צ'קים)
- כרטיס אשראי
- כרטיס לחיוב מידי (דביט)
- אפליקציות תשלום (ביט, פייבוקס ופפר)

הערות למדריך:

כעת הסתיימה הלמידה בתחנות והתלמידים חוזרים למליאה.
אמור:

אנחנו מנהלים את כספנו דרך הבנק. יש לנו חופש פעולה רחב בהחלטות כיצד לנהל את הכסף שלנו - כמה להכניס ולהוציא, כמה לחסוך ולכמה זמן, מה לעשות בתקופות של הוצאות גדולות וכד'.
הכרנו מושגים מעולם הבנקאות. **בקש** מהלומדים לציין מספר מושגים. למשל: פיקדון, עמלות, כרטיס לחיוב מידי.

התמצאות במושגים מעולם הבנקאות חשובה מאוד להתנהלות אחראית ולעצמאות כלכלית. היעזרו באתר שלנו לביאור מושגים ובכל פגישה עם בנקאי אל תהססו לשאול.

אמצעי התשלום - בקש מהלומדים לציין אילו מאמצעי תשלום הכרנו במהלך הלמידה. **ציין וחשוף את רשימת אמצעי התשלום** שימו לב למגוון שקיים היום. יכול להיות שאמצעי שמתאים לרכישה אחת פחות מתאים לאחרת. ככול שנכיר אותם טוב יותר נדע לנצל את היתרונות של כל אמצעי.

חסרונות	יתרונות	אמצעי תשלום	
<ul style="list-style-type: none"> אין ביטוח במקרה של גניבה. 	<ul style="list-style-type: none"> גיש זמין. כסף בשטרות הוא מוחשי ולכן יותר קשה להוציא אותו בלי לחשוב פעמיים. 	מזומן	
<ul style="list-style-type: none"> קל לשכוח כמה כבר הוצאנו וכמה נשאר לנו בחשבון. 	<ul style="list-style-type: none"> זמין ונוח. לא צריך להסתובב עם סכומים גדולים של כסף מאפשר לעקוב באופן מסודר אחר הרכישות שביצענו באמצעותו 	כרטיס אשראי	
<ul style="list-style-type: none"> לא ניתן לבצע באמצעות דביט הוראות בתשלומים והוראות קבע. 	<ul style="list-style-type: none"> זמינות ונוחות בלי ללכת לכספומט, ובלי צורך להסתובב עם סכומים גדולים של כסף שעלולים להיגנב או ללכת לאיבוד. 	כרטיס לחיוב מידי (דביט)	
<ul style="list-style-type: none"> פריצה לטלפון יכולה להיות גם לאפליקציה. 	<ul style="list-style-type: none"> זמין ונח לבעלי טלפון חכם. ניתן לשלם גם כשאינן עליכם ארנק. 	אפליקציית תשלום	
<ul style="list-style-type: none"> חשוב מאוד לוודא שיש לכם בחשבון יותר מספיקה לכיסוי הצ'ק במועד החיוב שמילאתם. הקפידו על רישום נכון של כל הפרטים בהמחאה. טעות ברישום עלולה להביא להחזר ההמחאה. 	<ul style="list-style-type: none"> אמצעי לביצוע תשלומים מול ספקים שאינם עובדים עם כרטיסי אשראי (מורים פרטיים, מפעילי חוגים). יכול לשמש כאמצעי חלופי לתשלום כאשר אין בידכם מזומן. 	המחאה (צ'ק)	

הערות למדריך:

לסיכום נושא אמצעי התשלום הקרא את השקף - אין צורך להקריא מילה במילה, אפשר להגיד שורה אחת על כל אמצעי. לדוגמה מזומן - מצד אחד הוא מוחשי ויותר קשה לבזבז בלי הכרה מצד שני, אם אבדתם אותו, אין שום ביטוח או הגנה.

שתפו במליאה

בחרו תחנה אחת ושתפו
בתבונה קבוצתית:

○ מושג מעולם הבנקאות שלא
הכרתם, ואיך הוא יסייע לכם
בהתנהלות עם כספכם.

○ דבר שלמדתם על אחד
מאמצעי התשלום.

הערות למדריך:

בקש מכל קבוצה לבחור תחנה אחת ולשתף בסיכום הקבוצתי שביצעו.

מושגים מעולם הבנקאות: שתפו במושג שלא הכרתם ואיך הוא יסייע לכם בהתנהלות עם כספכם:

תשובות אפשריות:

הטבות - כדאי תמיד לבדוק איזה הטבות הבנק מציע לך.

עמלות - חשוב לדעת שפעולות בבנק עולות כסף, וחשוב לדעת כמה הבנק גובה על פעולות שאני עושה בחשבון.

פיקדון - אפיק השקעה סולידי המאפשר להרוויח קצת מחסכון.

אמצעי תשלום: שתפו דבר אחד שלמדתם על אחד מאמצעי התשלום.

תשובות אפשריות:

כרטיס אשראי - יש ביטוח מפני גניבה.

אפליקציות - הרכישה דרך היא בעצם דרך כרטיס האשראי.

איזה טיפים הייתם נותנים לחברים שלכם לשימוש נבון באמצעי תשלום?

- ✓ עקבו אחר ההוצאות.
- ✓ שימו לב שאתם לא חורגים ממה שתכננתם ושאינן חיובים ממקור לא ידוע.
- ✓ לפני הוצאה גדולה לוודא כי יש לכם מספיק כסף בחשבון כדי לשלמה במועד החיוב.

הערות למדריך:

שאל את הלומדים: איזה טיפים הייתם נותנים לחברים שלכם לשימוש נבון באמצעי תשלום? **אסוף תשובות.**

הצג לסיכום את הטיפים לשימוש נבון באמצעי תשלום כמוצג בשקף.

✓ עקבו אחר ההוצאות (שמירת קבלות, אפליקציה ייעודית). שימו לב שאתם לא חורגים ממה שתכננתם ושאינן חיובים ממקור לא ידוע.

✓ לפני הוצאה גדולה בררו אם יש לכם מספיק כסף בחשבון כדי לשלם אותה במועד החיוב. אל תכנסו לחובה ביתרת החשבון.

עבור לשקף הבא לחשיפת טיפים נוספים.

טיפים לשימוש נבון באמצעי תשלום (המשך)

✓ הימנעו מקניה בתשלומים, הם מקשים על המעקב אחרי הוצאות.

✓ החליטו על מועד חיוב שמתאים למועד כניסת ההכנסות שלכם.

✓ שמרו על כרטיס האשראי והקוד הסודי, ורכשו רק מאתרים מאובטחים.

הערות למדריך:

המשך בהצגת הטיפים ושאל: האם יש לכם טיפים נוספים?

מזרחי טפחות

סיכום ושיתוף

- איך הרגשתם בלמידה?
- דבר אחד שאתם לוקחים איתכם מהמפגש לניהול הכסף שלכם?

הערות למדריך:

רגע לפני סיום, זמן לסכם:

בקש מהתלמידים לבחור שאלה אחת ולשתף...

• איך הרגשתם בלמידה?

דבר אחד שאתם לוקחים איתכם מהמפגש לניהול הכסף לכם?

היפרד מהלומדים בכמה מילים אישיות שלך.

הערות למדריך:
שקף סיום של המצגת.